

Tey finna loysnirnar saman við fólkinum

Hesi seinastu árin eru Føroyar blivnar nógv reinari. Kommunnurnar hava rættiliiga fingið blóð uppá tonnina og tær vilja hava at arbeiðið heldur fram

ÁKI BERTHOLDSEN

Seinastu árin eru Føroyar blivnar nógv reinari. Umhvørvið er ikki longur eitt sveimandi hugtak, sum øll tosa um, men sum ongihin ger nakað við.

Tað eru kommunurnar, sum hava ábyrgdina av, at umhvørvislógin verður hildin.

Og hóast tað mangan er funnist at kommununum, at tær gera lítið og onki við umhvørvismál, tykist tað, sum um tær nú rættiliiga hava fingið blóð uppá tonnina.

Startskotið til nýggja umhvørvismedvitnið, var, tá ið 16 kommunur vóru við í einum norðurlandskum umhvørvistiltakið.

Tað var Durita Brattaberg, sum samskipaði arbeiðið í Føroyum og tað endaði, tá ið Sandavágur bleiv vald til Føroya reinastu bygd.

Men kommunurnar vóru so væl nøgdar við tiltakinum, at 23 kommunur meldaðu seg til tá ið hildið varð fram við arbeiðnum.

Nú varð tað undir leiðslu av Heilsufrøðiliga Starvsstovuni, har ið Durita Brattaberg

aberg varð sett í starv sum samskipari.

Kommunnurnar, sum vóru við, vóru: Svínøyar, Klaksvíkar, Kunoyar, Mikladals, Leirvíkar, Gøtu, Runavíkar, Nes, Kollafjarðar, Tórshavnar, Kirkjubøar, Vestmanna, Kvívíkar, Sandavágs, Sørvágs, Mykinesar, Sands, Skálavíkar, Húsavíkar, Hvalbiar, Fámjins, Porkeris og Vágs kommunar.

Annað stigið í umhvørvisarbeiðnum endar nú 1. mars.

Men framvegis eru kommunurnar sinnaðar at halda fram við arbeiðnum, so nú verða triðja stigið fyrirrekað.

Í tí sambandinum hava allar kommunurnar fingið innbjóðing frá Heilsufrøðiliga Starvsstovuni um at vera við í tiltakinum.

Kommunnar fígga sjálvar tiltakið, saman við landskassanum.

Men tað er biltigt.

Kommunnurnar betala eitt grundgjald uppá 3.500 krónur, og afturat tí betala tær 1 krónu fyri hvørt fólk í kommununi.

Av røttum skuldu kommunurnar melda til í seinasta lagi í dag. Men av tí at tað er misjavn, hvussu ofta tey ymsu bý- og bygdaráðini hava fund, ber eisini til at melda til í komandi viku, sigur Durita Brattaberg.

Helst fer hetta umfarið at vara í eitt ár, men sumamr kommunur vilja hava tað at vara í tvey ár.

Saman við fólkinum

Durita Brattaberg á heilsufrøðiliga Starvsstovuni sigur, at hon hevur lagt stóran dent á at tey tiltøk, sum eru framd, eru framd í tóttum

samstarvi við kommunurnar.

Tí hevur hon gjørt nógv burtúr at ferðast kring landið at halda fundir við kommunufólk um, hvat tey halda, er mest átrokandi at fara í holt við.

Hon sigur, at mangan verður orðið umhvørvið uppfatað sum nakað sveimandi og fløkt.

– Men tað, hetta snýr seg um, er nærumhvørvið – tað umhvørvið, sum borgarin dagliga ferðast í, og ávirkað av, t.d. kloakkir og órudd o.s.fr.

Og hon sigur, at av tí at nógvur kommunur hava avmarkaða umsiting, er týðiliga komið til sjóndar, at upplýsing og leiðbeing er tað, sum stóruð rørvur er á. Tí er eitt úrslit av arbeiðnum hetta seinasta hálva árið, at ein handbók er gjørd við ymsum leiðbeiningum í.

M.a. er umhvørvislógin umskrivað til vanligan tekst, tí lógartekstur kann vera sera trupul og fløktur at lesa hjá leikfólki.

Somuleiðis eru nøkur standardskriv gjørd, sum kunnu brúkast í ymsum samböndum.

T.d. tá ið kommunan vil hava ein borgara at beina eitt gamalt bilvrak burtur, ella at taka eitt gamalt hús niður, sum kann verða til ampa. Ella talan kann verða um, at ein borgari klagar um annan borgara, sum er so órøkin, at tað er til ampa hjá øðrum.

Hetta er gjørt, tí at tað er ongin loyna, at fólk ofta ikki vitað, hvussu tey skulu skriva slík brøv – og til hvønn, tey skulu stílast.

Men ikki minst kann slíkt verða trupult at hava við at

Rættilig gongd kom á umhvørvisarbeiðið, tá ið 16 kommunur vóru við í einum norðurlandskari ætlan su mendið, tá ið Sandavágur varð vald til Føroya reinastu bygd Tær kommunur, sum hava hug, kunnu nú melda seg til at halda fram við umhvørvisarbeiðnum. Støðið verður tikið í nærumhvørvinum, tvs, tí partinum av umhvørvinum, sum fólk dagliga hava samband við

gera, á smábýgd, har í viðurskiptini eru smá.

Hon mælir tó til at brúka hesi standardbrøvini við størsta varsemi, tí tað er heldur einki stuttligt at búgva í eini bygd, har ið annarhvør borgari er klagadur um hetta ella hitt.

Í hesi handbókini eru eisini upplýsingar til borgaran um umhvørvismál.

Vilja halda fram

Nú eru so kommunurnar sinnaðar at halda fram við arbeiðnum.

M.a. er ætlanin at gera ein vegleiðing í umhvørvismálum, tí Durita Brattaberg heldur, at tilvitanin um umhvørvismál er ikki altíð líka góð.

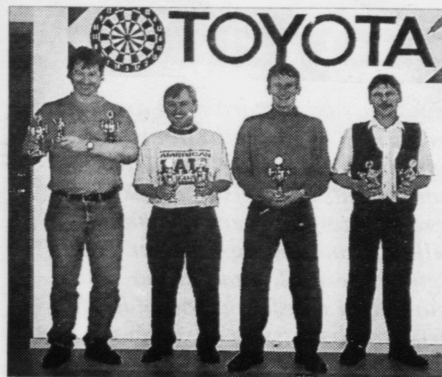
Hon heldur hon er onki lógið, tí tað er ikki lætt hjá leikfólki at seta seg inn í fløktan lógartekst.

Hon heldur eisini, at henda vegleiðingin kann umfata ymisk ávís mál. Tvs, hvussu kommunan eigur at vera seg at í ávís sum førur.

Durita Brattaberg heldur, at ein slík vegleiðing kann lætta munandi um arbeiðið hjá teimum í kommununi, sum hava ábyrgdina av umhvørvismálum.

Teir, sum finga steyp í tvímansleiki, eru frá vinstri: Henning Thomsen, Petur Grønagarð, Suni Rasmussen, Alvin Egholm, Finn Bærentsen, Donni Vilhelm. Húkandi frá vinstri: Petur Djurhuus og Janus Jensen

Teir, sum finga steyp í einmansleiki, eru frá vinstri: Petur Djurhuus, Petur Grønagarð, Jens Albert Simonsen og Henning Thomsen

Nýtt dartfelag skipað fyri kapping

Nýggjasta felagið í dart, Auto-Dart, skipaði síðsta vikuskifti fyri opnari dartkapping í hølunum hjá Havnar Róðrarfelag. Lutøkan var góð. Byrjað varð leygardagin við tvímansleiki, har 13 pør høvdu teknað seg. Vinnarar gjørdust Alvin Egholm og Suni Rasmussen frá Havnar Róðrarfelag Dart, og teir høvdu eisini fægst pílur. Nummar tvey vórðu Henning Thomsen og Petur Grønagarð úr Argja Dartfelag, nummar trí gjørdust Petur Djurhuus og Janus Jensen úr Íkast og Finn Bærentsen og Donni Vilhelm úr Havnar Róðrarfelag Dart. Finn og Donni høvdu eisini hægst útgang.

Sunnudagin varð farið undir einmansleikin, har heili 30 mans høvdu boðað frá lutteftur. Vinnari gjørdist Petur Grønagarð úr Argja Dartfelag, sum í finaluni vann á Jens Albert Simonsen úr Vága Dartfelag.

Nummar trí gjørdist Henning Thomsen, sum eisini hevði fægst pílur, og Petur Djurhuus, sum eisini hevði hægst útgang.

Ætla at flyta til Havnar

Hetta var fyrstu ferð, at Auto-Dart skipaði fyri slíkari kapping. Felagið er nýtt og hetta kappingarárið er teirra fyrsta. Sum er hava teir heimavøll í hølunum hjá Sólarmagn á Velbastað. Har er gott at vera, men tað er eitt sindur tvørligt, tá tað skal liggja so langt burturi. Til komandi kappingarár ætla Auto-Dart at keypa sær skivur og ljós, sum skal til, og finna okkurt høli í Tórshavn.

Auto-Dart takkar øllum luttakarum fyri kappingina og somuleiðis teimum fyrstakomum, sum stuðlaðu peningliga.